

ŽIVLJENSKE RAZMERE PO SVETU POSLABŠANE

LJUDSTVO V BEDI V DOBI IZOBILJA

Opevani "ameriški življenski standard" izginil. — Mizerija v Nemčiji in Italiji

Izboljšave v sovjetski Uniji. — Katastrofne posledice kapitalističnega gospodarstva

Še nikoli v moderni dobi, razen v času svetovne vojne, niso živila ljudstva po svetu tako v pomanjkanju, kakor prošla leta. Celo v tej deželi, z njenim opevanim "ameriškim življenskim standardom", je milijone ljudi v tolikem pomanjkanju, da jih tira v obup, ali pa v udano resigniranost. Najbolj pa se so v prošlih par letih poslabšale življenske razmere v Nemčiji in Italiji, četudi sta fašistična papeža Mussolini in Hitler obljubovala urediti narodno gospodarstvo in odpraviti bedo

Tudi prebivalstvo sovjetske Unije je živilo skozi po vojni vse prej kot ugodnih razmerah. V tej velikanski "žitnici Evrope" so bile krušne karte odpravljenе šele koncem prešlega leta. Prej so smeli kupovati kruh le v odmerjenih količinah, ali pa v takozvanih prostih trgovinah po zvišani ceni. Ali tudi tu ga ni bilo v izobilju. Sovjetska vlada je uverjena, da pritrivanje v hrani ne bo več potrebno in da bo vsled tega letos in drugo leto življenski standard njenega prebivalstva znatno dvignjen.

Dočim sovjetska Unija za pomanjkanje v prošlih letih lahko navaja upravičljive razloge, kajti beda je nastala zaradi neurejenih razmer, socialnega preobrata, civilne vojne, suše, in nato vsled pritravanja, da si je dežela prihranila čim več za industrializacijo, pa nimajo moderne kapitalistične dežele nobenega poštenega opravičila za bedo v svojih mejah. Blaga in ne živili jim ni zmanjkal, kajti skladisca so bila založena; in česar ni imela ena, je posedovala druga toliko več. V pametni uredbi bi med seboj sodelovalo za blaginjo vseh, toda kapitalistično gospodarstvo pozna samo profit. Kadar v njemu pogoji za gromadjenje nadaljnih profitov izginejo, nastane — kriza, ljudstvo pa je pahnjeno v revščino, zato, "ker so skladišča prepolna".

Gospodarski sistem, ki uničuje živilo in omujejo pridelke kljub temu, da milijone ljudi nima zadostne hrane, ali celo stradajo, je blaznost. Ameriški "new deal" neguje tak sistem, kljub temu, da se obupna dejavnina in samomori med bednimi množe.

Na Rooseveltov new deal, ne Mussolinijev ter Hitlerjev fašizem.

United Socialist Drive

Na dan Washingtonovega rojstva dne 22. februarja prične socialistična stranka s sistematično kampanjo za pridobivanje članov in zbiranje fondova, ki ji bo omogočil vršiti to delo. Ta fond je določen na vsoto \$50,000. Socialistična stranka v New Yorku se je že obvezala, da bo zbrala \$10,000. Omenjene dne se bodo vršili veliki socialistični shodi, v namen, da se da kampanji poln zamah. V Bridgeportu, Conn., bosta govorila med drugimi Norman Thomas in Fred Henderson, v Cincinnatiju Daniel W. Hoan in Norman Thomas, in v Louisvillu Clarence Senior ter Maynard Krueger.

Zupan Hoan bo govoril na shodu v Indianapolisu dne 22. februarja in v Philadelphia dne 24. februarja. Na slednjem shodu bo govoril tudi sodnik Jacob Panken iz New Yorka.

Drugi govorniki, ki nastopajo omenjene dne na raznih shodih, so James Oneal, Leo Krzy-

Italija in Japonska lovita "bandite"

Denarja je v bankah veliko, toda pretežno lastnina bogatašev

V Zed. državah je bilo 31. decembra 15,834 poslojujočih bank, ki imajo približno štirideset milijard dolarjev vlog. 60 odstotkov teh vlog je v "velikih" bankah, katerih je 177, ostalih 40 odstotkov pa v 15,657 bankah. Iz teh števil je jasno, da ameriške finance kontrolira par bankirjev s svojimi milijardnimi bankami v New Yorku.

Enako razmerje je tudi v lastništvu vlog. Večinoma so svojina bogatašev. Delavci in sredni sloji pridejo tudi v skupni vstopi svojih vlog prav malo v upotev.

Izmed 177 največjih bank jih je 26 v New Yorku, v katerih je 42 odstotkov od skupnih vlog v bankah te vrste. Samo tri banke so, ki imajo nad milijardo doljarjev vlog vsaka; vse tri so v New Yorku. V Chicagu je pet bank, ki jih statistika pristeve med omenjenimi 177 velikimi.

STRAH PRED ATENTATI

Na Dunaju se je vršil 26. januarja sijajen "operni bal", prvi od l. 1915 naprej. To je bila maškarada bogataške gospode, diplomatom in visokih uradnikov. Udeležil se je tudi diktator Schuschnigg. Toda na takih prireditvah je nevarnost atentatov celo večja kakor na drugih. Zato je vlada poslala med 4,000 gostov 800 najbolj zanesljivih vojakov, ki so se preoblekle v paže, da ne bi v vojaških uniformah vznemirjali bogate v fašistične gospode. Vsak teh vojakov je imel skrit samokres, da bi ga lahko rabil čim bi se od kje prikradel kak zli gost z morilnimi nameni. Tudi odvodni kanali pod poslopjem in v bližini so bili zastraženi, da se bi kdo nepovabljenih ne prikradel mednje skozi podzemskie luknje.

Tudi slepa kura

Poveljnik ameriške legije je po navadi velik reakcionar in profesionalni patriot. Sedanjem komander Frank Belgrano ni izjema. Vendar pa se je mučnijskim baronom zelo zameril, ker je dne 23. jan. pred kongresnim odborom, ki prekuje mučnijsko industrijo, dejal, da če se iz vojne vzame profit, ne bo vojne. Izjavil je dalje, da če bi bil v zadnjih vojnih profit v vojne namene zabranjen, bi-veterani ne zahtevali bonusa. Tako pa so magnati doma napravili stotine milijonov dobička na račun vojne, dočim so morali ameriški vojaki prenašati križe in težave v nji za hrano in \$1 na dan.

Koliko društev v vaši naseljini je včlanjenih v Prosvetni matici?

KRALJEVANJE BEDE

Tisoče otrok v delavskih družinah umre vsako leto, ker so podhrani, ker so matere preobupani in izčrpane, in ocenje brez zasluga, pa ni sredstev, da bi premagali bedo. Tisoče ljudi si je vzel v prošlih štirih letih življenje, ker so videli pred seboj le večanje bede. Na drugi strani pa meni vlada, da se v Zed. državah prideva vsega preveč, posebno živil, pa omejuje producijo, s subvencijami, z odkupovanjem zemlje in na druge načine. Istočasno je okrog 30,000,000 ljudi odvisnih za preživljajev od njene direktno in neposredne podpore.

V Zedinjenih državah, katere imajo vsega več kot katerakoli dežela na svetu, kraljuje Beda nad milijoni. Kriv pa je sistem, in krivo je tisto ljudstvo, ki trpi v pomanjkanju, namesto, da se bi organiziralo za socialistično ekonomsko uredbo, v kateri bo Beda beležena le v zgodovini in spominjal na žalostno prošlost.

PRIPRAVE ZA JUBILEJNO SLAVJE "PROLETARCA" DNE 10. MARCA

Članstvo JSZ, naročniki in drugi v Chicagu ter sosednih mestih povabljeni na slavnost

Trideset let delavskega lista je redek dogodek. "Proletarec" je prvi slovenski delavski in socialistični list, ki izhaja blizu tri polna desetletja. Tudi med Hrvati tu ali v starem kraju ni nobenega starejšega. Delavski listi v Zed. državah, bodisi v angleškem in v drugih jezikih, so redki, ki bi izhajali dalj kot "Proletarec". Zato je ta jubilej "Proletarca" dogodek, ki je vreden, da se ga dostenjno prispevajo.

Jubilejna priredba "Proletarca" se bo vršila v nedeljo 10. marca v dvorani SNPJ. Priprave zanjo vodi klub št. 1. V sporedru sodeluje dramski oddel, pevski zbor "Sava" in mladinski odsek.

Spored se prične ob 3. pop. z živo sliko, ki bo predstavljala ustavonitev "Proletarca". Istočasno bo J. Kochevarjeva godba igrala Internacionalo. Govorniki bodo Josko Owen, Fr. Zaitz, v angleškem jeziku D. J. Lotrich in v imenu socialistične stranke njen tajnik Clarence Senior.

"Osvoboditev delavcev je stvar delavcev samih." — Marksistični nauk, ki je vedno resničen.

Tragedije med brezposelnimi in krivci

Prvi par let sedanjega gospodarskega poloma in panike se dogajali samomori tudi med bogataši, ko so spoznali, da so svojo imovino zaigrali v prid večjih bogatašev. To je pologomo minilo, kajti bogatašev, ki bi bili v tej krizi vse izgobili, je malo. Celo Insull, ki trdi, da je ob vse, živi kljub temu še vedno kakor milijonar.

Samomori in umori med bednimi pa se množe ne le v mestih, ampak tudi na farmah. V

Chicagu je dne 22. januarja ustrelil brezposelni Geo. Tomšič ženo in nato sebe. Zapuščata pet nedoraslih otrok. Žena je pričakovala sedmega, toda jo je mož ubil dan predno porodila. Listi so poročali, da je bila Tomšičeva družina na relifu.

Večjo senzacijo je dne 25. januarja povzročila 50-letna Mrs. Ruth Watson Arden, potomka stare ameriške rodbine, in njen-27-letni hromi sin Hen-

ry. Sin je pred leti z odliko izdelal izpit na češki univerzi, toda vsled paraliziranih nog ga niso hoteli nikjer v službo kljub njegovim prvoravnim spričevalom o nadarjenosti. Mati je delala, da ga je izšolala, potem se je v stiski obrnila tudi na predsednika Roosevelta, ki ima enako telesno hibbo. Oba sta obupala. Ona vsled sinove nesreče, za katerega radi starosti ni mogla več delati, in on radi svoje telesne hibe. Omenjenega

dne sta ubila doma uradnico relifnega urada, ki je prišla k njima na poizvedovanje, nato sta šla še v relifni urad, kjer sta ubila še eno uradnico, dva načenčenca pa ranila. Po tem čini je sin ustrelil mater in sebe. Časopisi so hoteli zvrnilti odgovornost za ta tragični čin na komunistično propagando, ampak se jim ni posrečilo. Za tragedije te vrste je odgovoren sistem, ki ljudem brez sredstev in dela še bolj gredi življenje.

Plače pri novih javnih delih

NOVI IMPERIALISTIČNI VPADI NA KITAJSKO IN V ABESINIU

Tajni dogovori kapitalističnih velesil na račun šibkih dežel. — Usoden masaker v Somalilandu

MIR, sklenjen po zmagi zaveznikov, je bil imperialističen mir. Zato je naravno, da se politika-velesil giblje naprej v duhu imperialističnega meštanjenja in osvojevalnih ambicij.

Današnja osvajanja se sicer vrše v prid "civilizacije". Japonska je okupirala Mandžurijo, da jo je "osvobodila banditov", ki so prežali na njeno prebivalstvo. Zatrjevala je svetu, da nima osvojevalnih nagibov, pač pa hoče, da postane Mandžurija neodvisna, nad njo pa bo čuvala japonska armada, da se ji zagotovi miren razvoj in omogoči blagostanje. Tako je japonski imperializem vzel Kitajski velik del njenega ozemlja. V tem letu so okupirale japonske čete na Kitajskem nadaljnji tisoč kvadratnih milij površine, istotako zato, da so dotične kraje osvobodile banditov. Razlika seveda je, da so namesto prejšnjih zavladali japonski banditi, ki so v tem poslu veliko spremenili, kakor pa kitajski banditski veljaki. Tako si Japonska polagoma veča svoje mandžursko "cesarstvo" in prodira ob sovjetski Sibiriji dalj in dalj v notranjost Azije.

Na sličen način se pripravlja na lov za "banditi" Mussolini. Italija. Za svoje "civilizacijsko" delo si je izbrala Abesinijo (Etiopijo), edino deželo v Afriki, ki je vsaj navidezno samostojna. Abesinski cesar je zelo v skrbeh in naroča za svoje čete municipio kolikor dopuščajo abesinske finance. Italija je osvojila že pred leti velik del abesinskega obrežja, drugega pa stavz Anglia in Francijo, Abesinijo pa zaklenile v notranjost. Proti koncu prešlega leta so začele italijanske čete iz svoje kolonije ob Abesiniji prodirati polagoma v notranjost. V spodaj z domačini je bilo par italijanskih vojakov ubitih, še več pa Abesinco. Abesinija se je radi te invazije pritožila ligi narodov. Mussolinijeva propaganda trdi v odgovor na abesinsko pritožbo, da so meje med italijanskim kolonijom in Abesinijo nejasno določene, zato niti Italija vzela Abesiniji ničesar, ampak slednja izjavlja, da so ponekod italijanske čete prorabile blizu sto milij v notranjost. Rim odgovarja, da so lovile "bandite". Na tem novo osvojenem ozemlju gradi Italija strategične ceste, kar pomeni pripravljanje za nadaljnjo osvajanje.

Ko je bil francoski minister vnašnjih zadev Pierre Laval nedavno v Rimu na obisku pri Mussoliniju, je svet ugibal, kakšne koncesije je obljudil Italiji v podkupnino za njeno prijateljstvo in sporazum proti Hitlerju. Zdaj je ocvidno, da mu je Francija obljudila ne samo precejšn kos dveh svojih kolonij v Afriki, ampak mu ob enem dovolila, da sme "civilizirati" Abesinijo. Izgleda, da je v to kupčijo tajno pristala tudi Velika Britanija. To sklepja javnost iz velike propagande v italijanskem časopisu, ki piše o barbarizmu v Abesiniji in o krivih obdolžitvah, ki jih je vložila v uradu lige narodov proti Italiji abesinsko vlado.

Na pomoč tej italijanske propagandi je prišel neki rod v Abesiniji, ki je v bližnji francoski koloniji v Somalilandu dne 22. januarja umoril francoskega administratorja ter 96 francoskih kolonistov. Tudi ako bi bili najeti za ta masaker, ne bi mogli italijanskim imperialistom napraviti boljše usluge, in obenem tudi francoski vladi, ki ima zdaj vsaj "razlog", čemu je pametno, da se Italiji dovoli civilizirati to barbarsko deželo. In kdo ve, če ni dotičnih "divjakov", ki so izvršili napad na omenjene Francoze, nahujskal kak tajni zaupnik — "agent provocator" — v službi italijanske ali pa francoske vlade, da imata zavojno priliko ovredno pritožbo Abesinije v ligi narodov in opraviti italijanski lov za "banditi" v deželi etiopskega cesarja!

Akcija za brezposelne v Z. D. in v Angliji

Tudi angleška vlada se bavi bodbo povprečno kakih \$50 na začrti za naselitev družin brezposelnih na male kmetije, kjer si naj bi prideloval potrební živež. Ob enem računajo, da dobi ta ali oni član družine tudi po nekaj dni zaposlitev v bližnjih tovarnah ali rudnikih. Načrt, ki ga ima MacDonaldova vlada, določa potrošek \$56,000,000 za nakup zemlje, ki bi jo parcelirali, postavili na nji male hišice in naselitev vanje 18,000 družin. Ob enem bo parlamentu predložen načrt za zavarovanje agrikulturalnih delavcev proti brezposelnosti, katerih je v Angliji 750,000.

Rooseveltova administracija je že pred dobrim letom objavljala načrte za slike farme. V prakrjih je že poskusila, toda eksperiment se baje ni obnesel, oziroma je bil predrag.

Vseh pet knjig Cankarjeve družbe za leto 1935 stane samo \$1.40. Ne odlaskajte z naročilom!

STE ŽE NAROČILI KNJIGE Cankarjeve družbe?

Vseh pet knjig Cankarjeve družbe za leto 1935 stane samo \$1.40. Ne odlaskajte z naročilom! Imena teh knjig so navedena v oglašu na 5. strani.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna družbi, Chicago, III.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE.

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega teden.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc.
Established 1906.

Editor..... Frank Zaitz.
Business Manager..... Charles Pogorelec.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

3639 WEST 26TH STREET CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864.

Katoličani in hitlerizem

Adolf Hitler, ki je katoličke veroizpovedi, s svojo cerkvijo ni v najboljših odnošajih. Konkordat, ki ga je kmalu po svojem prihodu v vlado sklenil s sveto stolico, ni še uveljavljen. Vzrok je, ker nacija zahtevajo, da mora katolička cerkev v Nemčiji služiti v prvi vrsti tretjemu rajhu in bitti pokornata Hitlerju, ne pa kakemu zunanjemu poglavaru. V oslabljenje politične sile katoličke cerkve so naciji razpustili stranko nemških katoličanov, mnoge njihove mladinske organizacije in ustavili vse demokratske katoličke liste. Mnogo duhovnikov in katoličkih lajikov je bilo aretiranih, od kar so naciji na krmilu, samo zaradi osumljjenja, da nasprotujejo "arijskemu preuromu Nemčiji".

Nič nje torej čudnega, da je mnogo katoličanov v Posarju agitiralo do prošlega plebiscita proti pridruženju k Nemčiji. Bili so zastopani celo v "enotni fronti" s socialisti in komunisti. Njihov voditelj in zastopnik v skupni akciji je bil Heinrich Imbusch, katerega so naciji vsled tega pretepli do nezvesti in ranili.

Dne 30. decembra, 14 dni pred plebiscitem, pa je pet katoličkih škofov v Nemčiji izdalo pastirsko pismo, v katerem so klicali nemške katoličane, da naj molijo za pridruženje Posarja in njegovih prebivalcev k svoji pravi domovini Nemčiji.

V Posarju samem so nacijski agentje svarili katoličane, naj se ne družijo z brezverskimi marksisti, ki so zoper Boga in očetnjavo.

Tri tedne pred plebiscitem je izgledalo, da bodo katoličani v Posarju glasovali v veliki večini zoper Hitlerja, toda nekaj dni pred volitvami so se oplašili in se zaenči s hitlerjevcem vred navdušili za "tretji rajh". Katolički protihitlerjevcvi so se po volitvah zaenči s drugimi opozicionimi umaknili pred nacijskim terorjem v Francijo in nekateri v Švico.

Dogodek v Posarju je nov dokaz, da je katolička cerkev vedno dostopna za prilagoditev tudi premenjeni reakciji, nikakor pa ne prenese skušnje v boju za resnično socialno pravčnost in demokracijo. Ne Hitler, ne Mussolini, nimata vzroka, da se bi pritoževala nad katoličko cerkvijo.

"Izdajalski" župan D. W. Hoan

Zgagariji, ki delujejo pod firmo komunistične stranke, so milwaukeežka župana Hoana že neštetokrat proglašili za "izdajalca delavskega razreda". Njihova narav je pač taka, da človeku ne priznajo zaslug, pa če so še tolikšne, ako ni član njihove "edino pravoverne" stranke.

Z druge strani delujejo proti Hoanu kapitalistični interesi, čestokrat pod masko patriotizma. Dolže ga neloyalnosti, izpodkovanja amerikanizma itd.

To priliko jim je dal župan Hoan znova, ko je vetril sklep nestrankarske večine v mestnem svetu, da se daruje kos mestne zemlje vladni za zgraditev vojašnice mornarične rezerve.

Hoan je v svoji izjavi med drugim dejal, da ako sklep večine podpiše, bi s tem pomagal pripravljanju na vojno, dočim je kot socialist obvezan, da ne storii ničesar v korist militarizma. Poudaril je brez oklevanja, da vetrira predlog vsled svojega socialističnega prepričanja, s katerega ga ničesar ne premakne.

Pridni demokratični delavci

Mnenje, da je vse agitacijsko delo za demokratisko ali republikansko stranko plačano, je napačno. Plaćano je večinoma indirektno. Na primer, pred volitvami najame stranka, ki je na krmilu, stotine ali celo tisoče delavcev (v velikih mestih), nove pomožne pravnike, pomožne inženirje, pomožne zdravnike itd., katerih naloga ni delati v uradih in obratih, za katere so bili najeti, ampak za izvolitev kandidatov, ki jih je nominirala vladajoča politična mašina.

Daljše morajo pomagati v agitaciji vsi mestni in okrajni delavci ter klerki, klerki v reljnih uradih in sploh vsi, ki so odvisni za ohranitev zaslužka od političnih oblasti. Udeleževati se morajo banketov in shodov, prispevati za darila, prodajati vstopnice in srečke, nabirati podpise in izvrševati druge agitacijske posle, ki jih jih naloži vodstvo.

Obiskati morajo vsakega volilca in ga skušati pridobiti, da podpiše njihove peticije. Tako so npr. v Chicagu nabrali za demokratske županske kandidate sedanje župana Kellyja nad 600,000 podpisov, dasi jih bi rabili le par tisoč. Toda mašina smatra, da s tem že marsikoga pridobe, da bo tudi glasoval zanj, dočim bi brez tega kontakta morda volil koga druga gega. Ob enem s tako poplavo podpisov jemljejo pogum opoziciji, češ; saj se boj ne izplača, ker v naprej vemo, kdo bo izvoljen.

Ne samo vsi nameščenci, ampak tudi njihove žene ter odraščeni sinovi in hčere morajo pomagati politični mašini, da si ohrani oblast in graftarske politike v javnih uradih.

"Z volitvami se nič ne doseže"

Tisti, ki trdijo, da se z volitvami ničesar ne doseže, naj si predložijo preganjanje stavkarjev v industrijskih bojih, obsodbe delavcev in sodne prepovedi — vse delavcem v škodo. To je dosegel kapitalistični razred z volitvami. Ako je močno kapitalistom odnašati mandate iz volilnih bojev, bi jih delavci vsekakor lahko toliko laglje, ker so v večini.

"DOM" TOM MOONEYJA, KI MU JE KRIVIČNO USILJEN

Na sliki so zapori San Quentin v Californiji, v katerih je po krivem obsojeni Tom Mooney že nad 17 let. To je priznalo tudi zvezno vrhovno sodišče, ki je prošli teden sicer zagovoril njegov apel, toda ob enem v svojem pravoreku izjavilo, da sodišča in druge oblasti v Californiji Tom Mooney niso dale vseh prilik izkazati svoja nedolžnost.

Graja njihove pristranost in jih urguje, da naj dajo Tom Mooney priliko zagovora in obnovitve obravnavne najprva doma, predno se obrača na federalno vrhovno sodišče. — V tednu z dne 14. januarja so iz teh zaporov pobegnili stirijetijetki. Mooney pa hoče ven ne kot begunec, ampak kot svoboden človek.

SLOVENSKI ČASOPISI V AMERIKI V PROŠLOSTI IN NJIHOVI NAMENI

Piše Simon Kavčič.

(Nadaljevanje.)

Zima je minila, prišla je polet, v bližini se je prvi maj. Premisljeval sem, da li ga delavci v La Sallu praznujejo ali ne. Nekajkrat sem se v drugih krajinah že udeležil prvomajskih manifestacij.

Zvezcer sem šel v salun med rojake, ki so me že poznali.

Eden izmed njih mi ponudi vstopnico na prvomajsko veselico, ki jo prirede Nemci. Ko je videl, da se za ponudbo zanimam, mi je dal vstopnico, da jo čitam.

Mislim sem, da je prepisati samo naslov dvorane, toda rojak me je silil, da naj jo kupim.

Vprašal sem ga, koliko jih je že prodal. Pojasnil mi je, da

ne, ker mi doslej še ni prišel nobeden v roke. Dal si mi naslove listov in med temi so mi

napišeli posebno dva: "Verboten" v Chicagu in "Vorwaerts" v New Yorku. Oba sta

zajhala tedensko. Naročil sem ju, kasneje pa še druge liste.

Sele po tem prvem maju po 26. letih sem pričel Ameriko in

njeni delavsko gibanje poznati

zavojih, ki so se takoj počenili.

Kadar sem mu postal dopis, da

mu je bil vsaj deloma po godu,

mi je v odgovor postal zavoj

svojih reklamnih slik, vzorcev

denarnih nakaznic in drugih oglaševalnih tiskovin, ki so me

ne, ker mi doslej še ni prišel nobeden v roke. Dal si mi naslove listov in med temi so mi

napišeli posebno dva: "Verboten" v Chicagu in "Vorwaerts" v New Yorku. Oba sta

zajhala tedensko. Naročil sem ju, kasneje pa še druge liste.

Socialisti v starem kraju so smatrali in smatrali danes prvi maj za svoj največji manifestacijski dan. Pa sem vpraševal rojake rudarje: "Ali praznuješ prvi maj?"

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

Na dan 1. aprila, čemu potem

se prvi maj! Mar naj kar naprej praznujemo in zapravljamo si!

Cudili so se in odgovarjali, da tukaj praznujejo za rudarje.

E. ZOLA:

RIM

Podloženil ETBIN KRISTAN

(Nadaljevanje.)

Jeljal je temne psovke; Svetljivi lizun, ki glumi skromnost in ponižnost, podli vohun, ki ima nalog, da vidi, sliši in pokvari vse v palači — nečista, uničujoča žuželka, ki vla- da nad najplemenitejšim plenom in žre le- vovo grivo — jezuit, pravi jezuit, hlapec in tiran obenem v svoji nizki odurnosti, ob svojem zmagovitem golazenskem delu!

"Umirite se, umirite se," je ponavljaj Pierre. Dasi je upoštaval blazno pretirava- nje, ga je vendar samega obhajala groza vprič strašnega neznanja, vprič pretečih in nedoločenih reči, o katerih je čutil, da se res gibljejo na dnu tmne.

Ali odkar je bil don Vigilio skoraj jedel strašne smokve, odkar je bila ta strela udra- rila tik poleg njega, mu je ostal ta trepet, ta groza, katere ni mogla nobena reč več poto- lažiti. Celo kadar je bil sam ponocni, v posle- li, ob zapahnjeni vrati, ga je grabil strah, tako da se je, duše svoj krik, skrival pod di- van, kakor da prihajajo skozi stene ljudje, da ga zadavijo.

Brez sape, s slabim glasom, kakor da pri- haja iz boja, je nadaljeval:

"Saj sem Vam pravil — onega večera, ko sva govorila v Vaši sobi, dasi so bila vrata trikrat zaklenjena... Napačno je bilo, da sem z Vami tako prosto govoril o njih, ker sem si hotel okajati srce, pripovedujoč Vam, česa so sposobni. Vedel sem, da izvedo vse, in glejte, izvedeli so, zakaj hoteli se me umoru... Glejte, tudi ta trenotek grešim, ko Vam to pravim, zakaj izvedeli bodo in topot me ne zgreše... Oh, konec je! Mrtev sem — ta plemeniti dom, ki se mi je zdel tako varen, bo moj grob!"

Globoko sočutje s temi mrzličnimi, od groznih utvar izmučenimi možgani, s tem bolnikom, ki je docela ugonabjal svoje zgre- šeno življenje v strahovih blazin domišljije, da je preganjan, se ga je polastilo.

"Bežati morate! Nikar ne ostanite tukaj, pridite na Francosko, pojrite proč, kamor- koli!"

Začuden ga je don Vigilio pogledal; po- miril se je za trenotek.

"Bežim naj? Čemu? Na Francosko? Saj so tudi tam. Kamorkoli? Tudi tam so. Po- vsod so; zaman bi bežal — bil bi vendar pri njih, med njimi... Ne, ne, rajši ostanem tukaj. Rajši umrjem takoj tukaj, če me ne more Njega eminence več braniti."

Upri je v sliko, na kateri se je bleščal kar- dinal v svojem rdečem svilnatem talarju, po- gled neskončne prošnje, v katerem se je iz- kusal še žarek upanja zasvetiti. Ali napad se je vrnil in ga je tresel in lomil s podvojeno mrzlično silo.

"Pustite me, pustite me, prosim Vas... Nikar me ne silit, da bi še govoril. Oh, Pa- parelli, Paparelli! Če bi se vrnil, če bi me videl, če bi me slišal... Nikoli več ne bom govoril. Privezal si bom jezik, odrezati si ga bom dal... Pustite me yendar! Pravim Vam, ubijejo me — to se vrne, in to bo moja smrt! Pojdite, oh, prosim Vas! Pojdite!"

In don Vigilio se je obrnil k steni, kakor da si hoče ob njej zmečkati obraz, kakor da si hoče zazidati usta z grobno tišino. Pierre je sklenil, da ga zapusti; zakaj bal se je, da bi lahko izrazil še resnejši napad, če bi mu hotel pomagati.

Ko se je Pierre vrnil v prestolno dvorano, je bil zopet sredi strašnega, neozdravljeviga žalovanja doma. Nova maša je sledila pre- šnjim; neprenehoma so se brale maše, in njih jecljane molitve so brez konca in kraja pro- sile božjo milost, da bi dobrtno sprejela dvo- je dragih ubeglih duš. In ob umirajoči dijavi venečnih rož, ob obledelih zvezdah dveh sveč je mislil na ta zadnji polom plemena Bocca- nera. Dario je bil zadnji svojega imena. Z njim je izginila življenja polna obitelj Bocca- nera, ki je s svojim imenom izpolnjevala zgodo- vino. Razumeti je bilo ljubezen kardinala, čigar edini greh je bil njegov ponos na to imo — do tega nežnega dečka, do zadnjega svo- jega plemena, do edine mladike, po kateri bi

bilo moglo še ozeleneti staro deblo; in če je on kakor donna Serafina želel najprej ločitev in potem poroko, je bil še bolj kakor želja, da se konča škandal, vzrok v nadi, da vstane iz dvojice lepih otrok novo, krepko pleme; za- kaj bratranec in sestrica sta trdovratno vz- trajala na tem, da se ne poročita, če se ne dobjita. Zdaj je ležala tam na paradni postelji, v svojem neplodnem smrtnem objemu zadnja lupina, uborni ostanek dolge, sijajne vrste knezov, prelatov in vojskodov, ki jo zdaj pogolnito grob. Končano je; iz starega dekleta, ki ni več žena, iz starega duhovnika, ki ni več mož, ne vstane nič več. Oba ostaneta drug poleg drugega neplodna, kakor dvoje starih hrastov, ki sta edina še ostala od nekdanjega gozda in, zapustita kmalu popolnoma golo plan, ko odmrjetja. Kakšna obnemogla bolest je bila v tem zadnjem življenju! Kakšna ža- loste, če si mora človek reči, da je zaključen, da vzame vse življenje, vse upanje in jutrišnji dan s seboj! Iz jeljanja maš, iz omedlujoče dišave rož, iz bledosti sveč je Pierre zdaj čuti propad te žalosti, težo kamna, ki pada za vse čase za ugasio rodovino in zakrije cel svet, ki je izginil.

Razumel je, da mora kot sostanovalec po- iskati domino Serafino in kardinala, pa se je dal takoj odvesti v sosednjo sobo, kjer je sprejemala princesa. Sedela je v črni obleki, zelo tenka, zelo vzravnana na fotelju, s kate- rega se je počasno in dostojanstveno dvignila za trenotek, da se zahvali za pozdrav prišla- ca. Okamenelega obraza, premagajoča tele- sna bolečine, je poslušala izraze sožalja in ni odgovarjala niti besedice. Ali Pierre, ki jo je bil natancenje poznal, je uganil iz njenih upadlih potez, iz praznega pogleda, iz bridko zateglih ustnic, kaj se je strašnega godilo v njej; uganil je, kaj se je vse porušilo v njej, ne da bi bilo mogoče upanje na povratek. Pri kraju ni bilo le plemo; tudi njen brat ne bo nikdar več papež, dasi je tako dolgo mislila, da napravi vdansot, odrekanje žene, ki je žrtvovala tem sanjam svoje možgane in svoje srce, svoje skrbi, svoje premoženje, svoje zgrešeno žensko in materinsko življenje, pa- peža iz njega. Nemara je sred tolikih razva- lin najbolj krvavela rana te razočarane časti- hlepnosti.

(Dalje prihodnjič)

AGITATORJI NA DELU*Izkaz naročnin, ki so jih poslali agitatorji "Proletarca".*

Vse naročnine, ki jih pošlajo zastopniki in drugi agitatorji Proletarca, so stete na bazi polletnih naročnin. Namreč agitator, ki pošlje eno celoletno, je zabeležen v tem seznamu z dvema polletnima.

I. IZKAZ.

Joseph Snay, Bridgeport, O.	19
Anton Zornik, Herminie, Pa.	17½
Anton Jankovich, Cleveland, O.	16
Joseph Korsich, Detroit, Mich.	14
Jacob Rožič, Milwaukee, Wis.	13½
John Jereb, Rock Springs, Wyo.	10
Bartol Yerant, W. Aliquippa, Pa.	8
John Marolt, West Mineral, Kans.	5
K. Erznožnik, Red Lodge, Mont.	5
Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.	5
John Rak, Chicago, Ill.	5
John Zornik, Detroit, Mich.	4½
Frances Zakovsek, No. Chicago, Ill.	4
Anton Šular, Arma, Kans.	4
Anton Bogataj, Renton, Pa.	4
John Langerholc, Johnstown, Pa.	4
Simon Kaučič, Virden, Ill.	4
Mike Krultz, Willard, Wis.	3
Henrik Pečarič, Nanticoke, Pa.	2½
John Kosin, Girard, O.	2
Anton Kokal, Helper, Utah	2
Jacob Bergant, Power Point, O.	2
Frank Boltezar, Pueblo, Colo.	2
Frank Bizjak, Chicago, Ill.	1
John Podgornik, Cicero, Ill.	1
Vincent Pugelj, West Allis, Wis.	1
James Dekleva, Gowanda, N. Y.	1
John Krebel, Cleveland, O.	1
Frank Martinjak, La Salle, Ill.	1
John Teran, Ely, Minn.	½
Skupaj v tem izkazu (4 tedne) 162½ pol- letnih naročnin. Prejšnji izkaz (4 tedne) 105½.	

V knjigah je znanje, ki je vsakemu odprt. Navajajte svoje prijatelje in znance na čitanje. Toda samo to ne bi zadostovalo. Navajajte jih, da bodo čitali to, kar je njim v korist.

Clevelandski Slovensi poklonili Peruškovo sliko staremu kraju.

Cleveland, O. — Tukajšnjih Slovensci so zbrali skupaj \$500 in kupili s to vsoto Peruškovo sliko "Simfonija ameriškega zapada", da jo poklonijo Narodni galeriji v Ljubljani. Predno so sliko odposlali, je bila par dni obešena v Slov. nar. domu. Prej je bila že na raznih razstavah upodabljaloca umetnosti.

Idejo za to akcijo je predložil javnosti Ivan Jontez. Vršil se je nato sestanek, izvoljen je bil odbor in pričel z zbiranjem prispevkov. Nalogo je uspešno završil.

Proletar ima veliko zalogo slovenskih in angleških knjig.

ODBOR.

DRUŠTVO SLOVENSKI DOM

ST. 86 SNPJ

vabi članstvo čikaških društev in prijatelje na poset svoje

PREDPUSTNE VESELICE v soboto 2. februarja

v ALDINE HALL, 911 Center St.

(NA SEVERNİ STRANI)

Vstopnice, ki so v predprodaji po 25c in pri blagajni po 30c, dobite pri članih in članicah društva.

DOBER ORKESTER. — FINA POSTREŽBA.**PRIDITE VSI.****POLITIČNI BOJ ZARADI MEDNARODNEGA RAZSODIŠČA**

Woodrow Wilson in vsi predsedniki Zed. držav za njim so ugrilili ameriški kongres sprejeti predlog, da se ta dožela pridruži mednarodnemu sodnemu tribunalu, ki ima sodno palajoči v urad v Haagu na Nizozemskem (v sredini slike). Najhujši vodnici nasprotnik pristope je senator Hiram Johnson iz Kalifornije. Rooseveltovo stališča v debati zagovarja senator Robinson (na lev) in senator Pittman (na desni na tej slike). Opozicija je napela vse sile, da prepreči pristop.

Roosevelt poslancev med drugim priporočil pridruženje te republike mednarodnemu sodnemu tribunalu, ki ima sodno palajoči v urad v Haagu na Nizozemskem (v sredini slike). Najhujši vodnici nasprotnik pristope je senator Hiram Johnson iz Kalifornije. Rooseveltovo stališča v debati zagovarja senator Robinson (na lev) in senator Pittman (na desni na tej slike). Opozicija je napela vse sile, da prepreči pristop.

IZ NAŠEGA GIBANJA

Krain, Pa. — Louis Sterle je prodal v tej planinski naselbini, na vrhu pennsylvanskih gor, 15 izvodov Am. druž, kolejarja. Poroča, da so ljudje s tivom v njemu zelo zadovoljni.

Ironton, Minn. — Tony De- block poroča, da je letošnjega koledarja zelo vesel, ne ugaja pa mu, ker ni urednik pri spisu o Slovencih v Minnesoti porabil nekaj slik rudnikov in jezer iz okrožja Ironton, ki mu jih je poslal v objavo.

Chicago. — Društvo "Sloven- sko dom" št. 86 SNPJ je eno onih, ki se ne poslužuje samo zastonjske reklame. V tej številki ima plačan oglas, v katerem vabi rojake na north side in drugod v Chicagu ter bližnji okolici na svojo zabavo, ki bo v soboto 2. februarja v Aldine Hall, 911 Center St. Ta dvorana je blizu Halsted St., par blokov severno od North Ave.

Piney Fork, O. — "Kar začudil sem se, ko sem bral, v kako velikem obsegu izide letos Majski Glas. Ne vem, kako morenaš urednik vse to delo opravljati poleg urejevanja Proletarca", piše Wm. Candon, tajnik društva št. 20 SSPZ, ki ob enem sporoča, da društvo ostane v Prosvesnem matici. — Enako je nas obvestil Ludvik Medveshek, tajnik društva št. 5 SNPJ.

Ely, Minn. — Dasi je bilo v tej naselbini razpecanih mnogo izvodov koledarja, ljudje po njemu še vprašujejo in tako je John Teran postal novo naročilo. Pravi, da jim je njegovova vsebina tako všeč.

Johnstown, Pa. — Andrew Vidrich je poslal tri naročnine in naročil štiri skupine letosnjih knjig Cankarjeve družbe. Poroča, da ima načrt naštevki načrte za to prireditev.

Pueblo, Colo. — Frank Boltezar je poslal dve naročnini. — Društvo "Orel" SNPJ si je izposodilo iz arhiva Prosvesne matice vse letošnje letosnjih knjig Cankarjeve družbe. — John Podgornik, Cicero, Ill.

Chicago, Ill. — V nedeljo 10. marca se bo vršila v tem mestu prireditev k 30-letnici "Proletarca". Pripomorejte, da proslavijo ta jubilej tudi klub v drugih naselbinah.

La Salle, Ill. — Frank Martinjak se je spet oglasil z naročnino. — Vrše se posvetovanja, da li je v La Salle možno aranžirati veliko prireditev, na kateri bi dramski odsek kluba št. 1 JSZ predvajal znano drama "Rdeče rože", pevski zbor "Sava" pa bi oskrbel glasbeni del sporeda.

Waukegan, Ill. — Konferenca zastopnikov društev Prosvesne matice in klubov JSZ iz naselbin Waukegan, No. Chicago, Cicero, So. Chicago, Pullman, Milwaukee, Sheboygan in West Allis se bo vršila v nedeljo 19. maja. Ob tej prilnosti bo po končanem zborovanju vprizorjena drama "Rdeče rože". Oboje se vrši v Slov. nar. domu.

Mulberry, Kans. — Math Ulepich, tajnik društva št. 48 SSPZ poroča, da ostanejo v Prosvesni matici. Pridružilo se je tudi društvo št. 65 SNPJ.

Harmarville, Pa. — Se eno angleško poslujoče društvo je pristopilo Prosvesno matico, namreč društvo št. 713 SNPJ. Tajnik Joseph Langus je ob enem s tem sporočilom poslal tudi članarino.

Kadar kritizirate delovanje drugih, ali se kdaj vprašate, v čem ste vi boljši in vaše delo več vredno od drugih?

O enotni fronti

Detroit, Mich. — V prejšnjem dospelu sem razpravljal o združenju delavstva na političnem polju — toda s kom? Resnica, da je to težko vprašanje.

Ako motrimo preobrat, ki se dogaja v zadnjih letih, in rezultate volitev v Zed. državah, vidimo, da si delavstvo želi nekaj novega, nekakšne spremembe, kar pomeni, da ni več zadovoljno v današnjem sistemu.

TO IN ONO

Milwaukee, Wis. — Proslava tridesetletnice društva "Sloga" št. 16 SNPJ je pomenila za društvo velik uspeh. Popoldan, kateri tudi zvečer je bil dvorana polna; udeležilo se je proslave ne samo članstvo temveč tudi veliko drugega občinstva, predvsem seveda naša pevska ter razna podpora društva, katera so bila, posebno nekatera, zelo dobro zastopana.

Ob otvoritvi programa popoldan se je predsednik društva J. Zajc spomnil v kratkih, jedrnatih besedah pokojnih bratov ustanoviteljev društva, katerih spomin je občinstvo počastilo s tem, da se je dvignilo in stalo nekaj sekund. Sopek rdečih in belih nagnelov je bil poklonjen njih spomini.

V daljšem govoru je pozdravil navzoče kakor tudi društvo glavnega tajnika SNPJ. Vider, pozivljajoč članstvo k vstrajnemu delovanju za svoje društvo in organizacijo tudi v bodoče; obenem pa je vzpodbujoval delavstvo vobče, naj ostane zvesto tistem idealizmu, ki je vodil ustanovitelje in druge člane pri njih požrtvovanem delovanju za to društvo, katero je zrastlo z desetih do skoro pet sto članov.

Program v celoti ni bil posebno bogat in pester; bil je pač tak, kakoršnega moremo privočavati v teh razmerah, ki vladajo v naselbinah, ko nam eden bolj primanjkuje primerih moči, predvsem pa primerne in tako potrebe složnosti.

Izmed pevskih društev je nastopila popoldan samo "Planinska roža", to trdno in žilavo pevsko društvo, katero ve, kako premagati težave. Petje "Planinske rože" je bilo jako dovršeno, kakor smo pač že navedeni pri teh izvezbenih pevkah. Le žal, da je nastopilo nekoliko pozno, ko je bilo občinstvo že precej izmučeno vsled dolgega sedenja, da ni več posvetilo toliko pozornosti petju, kot bi bilo potrebno.

V sinu sodruga M. Sostaricha smo spoznali izvrstnega mladega pevca, ki ima gotovo lepo bodočnost. Močan, čist, blagodejnoč glas seveda še ni dovolj izvezban, toda upoštevajoč pevčevno mladost, je treba privzeti, da je nudil občinstvu lep užitek.

Petletni R. Pohlar, mali kojenjak z veliko harmoniko, je mojstrosko zaigral par narodnih pesmi; občinstvo je hotelo še več točk, toda mladi mož je menda prej omagal.

Sestri Puncer sta razveseli navzoče z ono staro narodno: "Al, me boš kaj rada imela." Moralni sta pesmico ponoviti.

O pomenu Federacije je spre-govoril njen predsednik sodr. Joe Vidmar: "njegov govor je bil krakat, toda pomenljiv in jednat.

Društveni tajnik, Perko, je podal kratko, oziroma okrajšano poročilo o delovanju društva v teh tridesetih letih.

Zvečer je nastopil pevski klub "Zvon" ter pokazal, da se bo njegov glas razlegal po naselbi še mnogo let. Ima lepo število dobrih in tudi požrtvovalnih moči, med katerimi je dovolj ljubezni do delovanja za dobro stvar.

Naš stari "Naprek" ni nastopal in to vsled bolezni treh pevcev, basistov. Člani sami so se prireditev udeležili, toda občinstvo je bilo razočarano, ker niso mogli nastopiti.

Vprzorjena je bila tudi kratka drama, enodejanka, "Vlomilec", pod vodstvom s. Pun-

JUBILEJNA PRIREDITEV
30-LETNICEPROLETARCA
v nedeljo 10. marca

V DVORANI SNPJ

Bogat varijetni spored. Vstopnice po 40c.

ZLE POSLEDICE HUDE ZIME

Na sliki so niagarski slapovi s kipi ledu. Niagara je redkodaj takoj zamrza kakor to zimo. Tudi reka Mississippi je bila nakupičena z ledom kakor že dolgo ne. V mestih je pred vsemi tednom pritilen silovit mraz, ki je trajal do konca prolete tedna celo v mestih, kjer gre temperatura je redkodaj pod ničlo. Ampak

kakor pravimo, "mestno" službo, tedaj to ni politika, ampak le lov za "job". Drugi spet pravijo, da moramo iskati prijetljiva pri takih politikih, ki nam lahko znižajo davke. In res — davek je "znižan", toda davčna oblast je znižala davčno vrednost zaradi te krize vsem posetom. Naivni ljudje radi vse verjamejo, toda tudi oni bodo spoznali, da ni pametno za točno vse, kar jim nazavljajo demokratski politiki.

Član direktorija, ki je bil ob

enem tudi revizor kluba, jih je

imel vse skupaj precej na pik.

Prej tako hvalisanje in povisavanje drug drugega, pa ti pride

takle zgagari in izverjetec

ter pove stvari, ki so nekatere

zelo neprijetno zgodbe.

Tudi mi ne želimo "politike"

v Domu, namreč politike zapo-

stavljanja in zakulisnih splet-

Vse naj bo odprt in vsak naj

bo deležen kritike in priznanja

po zaslужenu.

Ali ste čitali nedavno izvaja-

nju Ivana Zormana v A. D. in

pa komentar njenega urednika?

Ozorno se zdaj na ono

stran naselbine. Kdo je unie-

val delo S. D., če ne prav tisti

slični ljudje, s farovžem vred?

Naj bodo dobrodoši, dokler

so iskreni v delu in kot najem-

niki. Drugih, ki imajo v mislih

le svoje koristi, ambicije in

"politiko", pa se je treba varo-

vati.

O SDD je lahko rečemo, da vrši ali skuša vršiti delo, ki mu ga začrtajo ustanovitelji.

Cuvajmo, da ostane tudi v na-

prej zvest tej nalogi, kajti po

toči zvonični bi bilo prepozno.

Naj omenim še eno politiko. Demokratični kritarji se družijo z "would be komunisti", da bi dosegli svoje namene. Iz o-

zadja pa gledajo farovži in ča-

kajo na plen.

Torej zavrzite to politiko in

še potem recite "ne politike v domu".

Čtavnicia (po slovensko čitalničica) je po mnenju enega de-

mokratega rojaka tudi preve-

politična. Mogoče bi napre-

ovala, ampak je križ, ker se

zanimajo samo socijalisti,

namesto da jo bi podprli tudi

drugi, ki pravijo, da so napre-

dni. Socialisti se pač zavedajo

vrednosti delavske izobrazbe,

zato se tudi trudijo za take u-

stanove. Ako ne bi bilo njih, bi

"čtavnicia" že dvojno žla in di-

rektorji bi njeni sobo lahko po-

rabilni za kak urad. Ampak no-

ben dom, ki nima kulturnih u-

stanov, kot je čtavnicia, ni dom

in ne služi namenom, radi kate-

rih je bil zgrajen.

Dotični je nekoč priporočal,

da naj uvrstimo v čitalnično

knižnico tudi sveto pismo.

Morda bi pomagalo, da si bi

socialisti oprali "grešne duše".

Vseeno, seje smo dokončali,

priporočili so bili odigrani, izvoljen

je nov direktorij, med njimi

menda tudi par socialistov, ki

bodo upravljali to ustanovo le-

to dni. Takrat pa pridemo spet

skupaj in se znova spoprimemo

zaradi "politike". — Inkognito.

Seja odborov JSZ in

občni zbor JDTD

Chicago. — V petek 1. fe-

bruarja se bo vršil občni zbor

Jugoslovanske delavske tiskovne

družbe v uradu Proletarca.

Udeležite se je naj vsi člani od-

bora slovenske sekcije in pa u-

pravnih odbornikov Proletarca.

Na dnevnem redu bodo med

drugim volitve novega uprav-

nega odbora.

Isti večer po tem občnem

zboru bo v uradu Proletarca re-

dena seja odborov JSZ.

ZLE POSLEDICE HUDE ZIME

ubog kmečki otrok, ko izgubi mater, in kakšen je konec ma-čehe, ki jo napojuje zloba.

V opereti boste čuli duet, so-liste, trio, kvartet ter ženski in mešani zbor. Iz tega je razvidno, da bo vpravitev res zanimiva.

Vstopnina je samo 40c, kdor pa pride le na plesno zabavo, plača 25c. Začetek sporeda bo ob 3. pop. Kogar veseli iti z namizem iz Cleveland, naj bo ob 12:30 opoldne pri Jos. Zadniku na 3839 E. 93rd St. Od tam nas odpelje avtobus in Barber-ton. Vožnja računamo le 50c v obe strani. — Josip Lever.

Thomasov shod

Johnstown, Pa. — Dne 15. januarja je tu govoril Norman Thomas. Poslušalo ga je nadstavek ljudi. Klub št. 5 je razpečal za ta shod 50 vstopnic. Thomasov govor je navzočim zelo ugajal. Je res mojstrovski v svojih izvajanjih in socialisti smo na Thomasa upravičeno ponosni. Oba tukajšnja lista (Democrat in Tribune) sta obširno poročala o tem govoru, ki se je takrat miru in vojne. "Socialistično urejena svetovna uredba je edini sigurni izhod iz nevarnosti vojne," je dejal Thomas.

"Ako smo šli v svetovno vojno res zato, da odpravimo vojno, ne obvarujemo demokracijo, tedaj smo mi izmed vseh najbolj poražena država na svetu," je dejal Thomas, "kajti danes je več oboroževanja in manj demokracije, kakor pred pričetkom svetovne vojne."

"Ampak mi smo šli v vojno, ko so ameriški kapitalisti spoznali, da so njihova posojila zaveznikom v nevarnosti zarađene zmagovanja nemške armade. Zato smo poslali na evropsko bojišče naše fante, da podpro naš dolar. Precej fantov so nam vrnili, ampak dolarje pa prav malo." Te v slične Thomasove omembne so navzočno splošno odobravali, ker so zadele v živo. — Poročalec.

Potrebujemo 60,000 podpisov

Chicago, Ill. — Socialistična stranka je nominirala kandidata za župana in v druge mestne urade. Toda bodo nominirani po zakonu, moramo nabratiti na peticije naše stranke nad 60,000 podpisov. To ni majhno delo! Zato soc. stranka apelira na vse sodruge in sodelujoče, da naberejo čimveč podpisov na te peticije. Vrnjenje morajo biti v uradu Proletarca najpozneje 23. februarja.

P. O.

Commonwealth Edison Electric Shops

PREIZKUSEN IN ODOBREN

v tisočerih čikaških domovih

EUREKA

VACUUM ČISTILEC

SAMO ZA

\$1 uplačila

Nova nizka cena

\$39.50

* Izredna vrednost. Močen in lahek, vendar izdelan za težko delo. Lahko se ga vodi. Ima nove vrste krtača za lan, lase in nit. Pridite in oglejte si novi Eureka. Ali pa telefonirajte za brezplačno preizkusno doma brez obveznosti. Prepricajte se o nizki ceni — privlačnih pogojih. Tudi velik popust za vaš starci čistilec. Popolna zbirka pritiklin, ki vam omogočijo vsake vrste čiščenje.

Za svoj stari čistilec dobite:

Likalnik za tla. Odstranjevalec moljev. Nastavek za radiatore. Nastavek za tapete. Krtača za tapete. 8 čevljev sklopilna cev.

Pregled dela in finančne kluba št. 1 JSZ v letu 1934

Poroča tajnik Peter Bernik

Staro pravilo je, da podjetja in organizacije podajo koncem leta splošen pregled poslovanja v preteklem letu. Tak pregled je zelo važen, ker pokazuje, ali je podjetje ali organizacija napredovala in ali je vršila svoje naloge ali ne. Na podlagi takega pregleda je mogoče sestaviti načrte za vodočne in odpraviti napake, ki so bile storjene.

Slovenska bilanca delavskih organizacij — bodisi političnih ali gospodarskih — za leto 1934 ni razveseljiva. Po vsej pravici lahko rečemo, da je delavstvo v splošnem v defensivni v boju s svojimi nasprotniki. Resnica je, da so pridobitve manjše kot izgube. Toda, kdo natančno prouči splošen položaj, mora priznati, da četudi je delavstvo v ofenzivi, so izgube le začasne, pridobitve pa trajne. Razsodno delavstvo se ne navdušuje za politične ali gospodarske "skoke", ampak za smotreno in sigurno napovedanje. Boljše je napraviti en počasen korak proti cilju, kot pa napraviti dva skoka, in potem se umakniti za stiri korake. Ta prislovica je bila in je še vedno v pravilu naravnega razvoja človeške družbe.

Kot že navedeno, pridobitve na videz ne odtehtajo izgub. Isto velja tudi za naš klub. V članstvu nismo napredovali, in tudi ne v finančnem oziru. Glavni vzrok je še vedno trajajoča brezposelnost in kriza, radi katere je delavstvo najbolj prizadeto, in splošna resigniranost med delavstvom, ki je posledica brezposelnosti. Marsikateri si je predstavljal, da bi brezposelnost prebudila delavstvo k energičnemu boju za svoje pravice, t.j. pravice človečanstva, da bi delavec spoznal, da je tudi človek in kot tak upravičen do človeškega življenja brez krvic in trpljenja. Toda tisočletja tiranije, v kateri se nahaja delavstvo, je v splošnem tako-rekò ubilo v njemu oni čuti, ki postavljajo človeka na stopnjo pravega in samozavestnega človeka. Je to žalostno, toda resnično, in vsled tega se ni treba nikomur čuditi, ako je v sedanji krizi edini in glavni cilj vsakega brezposelnega delavca — dobiti kos kruha, brez vprašanja, ali je zadosten ali ne, in kako ga dobi ter kje. Razveseljivo dejstvo pa je, da se več armada onih, ki bolj in bolj čutijo, da so ljudje in ne samo brezpravni politični in gospodarski sužnji. Ta armada delavcev — ročnih in duševnih — širi nauk socialne pravčnosti med svojimi sotropimi. Člani socialistične stranke so v pravem pomenu besede učitelji socializma, učitelji delavstva. Imajo trnjevno in težko pot, toda delo je zelo hvaljeno. In to velja tudi za članstvo Jugoslovanske socialistične zveze, t.j., da so učitelji socializma ne samo med svojimi rojaki, ampak med splošnim delavstvom, kjer koli se jim nu-

di prilik. In priznati je treba, da člani JSZ vršijo v polni meri svoje naloge. Le žal, da vsi člani socialistične stranke ne vrše svojih dolžnosti v isti meri.

Omenil sem že, da klub št. 1 JSZ v preteklem letu ni napredoval ne v številu članstva in ne v finančnem oziru. Toda priponiti moram, da je aktivno članstvo kluba izvršilo mnogo dela v preteklem letu, pravzaprav ga je izvršilo več, kot bi v danih razmerah in okoljih, kdo pričakoval. — V začetku leta 1934 je bilo v klubu 110 članov in koncem leta 1934 pa 105; nazadovanje torej za 5 članov. Tekom leta je pristopilo v klubu 9 članov, odstopilo pa 14, večina edino radi nemožnosti plačevanja prispevkov, za izjemne znamke pa vsled ponosa niso hoteli vprašati. Izjemne znamke dobiva sedaj 11 članov, kar je izredno malo za klub št. 1 JSZ; vsakdo plačuje, dokler zmore.

— V polletnem poročilu sem izjavil, da ni veliko prilike dobiti nove člane med starejšimi naseljenci, kljub temu, da imamo veliko število simpatičarjev, in to ponavljam tudi sedaj. Je pa obširno polje med

DOHODKI:

Prispevki članov	\$ 411.00
Dohodki priredb	2,621.64
Razni drugi dohodki	128.32
Skupaj	\$3,160.96

IZPLACILA:

JSZ za članske znamke, Prospekti matici in razno	\$ 357.89
Stroški s priredbami	1,662.15
Stroški peskoga zborna "Sava" (učitelj, nabava pesmi, dvorana za vaje)	517.92
Najemnina dvorane za seje, shode in drugih prostorov	45.50
Razni stroški naraščaja kluba in peskoga zborna "Sava"	7.91
Naročnina na socialistične liste	49.00
Podpora: Tiskovni sklad Proletarca	\$139.91
Agitacijski sklad JSZ	30.38
Volilna kampanja	17.25
Okrajni organizaciji stranke	17.00
Nabava knjig za knjižnico	11.61
Vstopnice na Riverview piknik in za shod Thomas-Winter	58.50
Upravni stroški in vožnja delegatov na zborovanja	224.21
Skupaj	\$3,139.03
Dohodki	\$3,160.96
Izplačila	3,139.03
Cisti prebitek v letu 1934	\$ 21.93
Prenos od 31. decembra 1933	535.36
Skupaj	\$557.29
Odšteta "zmernjena gotovina"	285.75
Cista gotovina 31. decembra 1934	\$271.54

Glavna naloga kluba št. 1 JSZ je podpirati kolikor mogoče največ s svojimi dohodki ustavne JSZ in stranko kakor tudi prispevati v razne agitacijske svrhe. Glavni viri dohodkov so priredbe. Vsled splošne depresije in brezposelnosti priredbe niso toliko dobičkovsne kot so bile prejšnja leta. Pevski odsek "Sava" krije vse svoje stroške z dohodki koncertov in drugih zabav; koncem leta 1934 ima prebitka \$24.74.

V preteklem letu je imel klub 7 večjih priredb, in sicer: Silvestrovno zabavo, obletnico padca pariške komune, pri kateri so sodelovali vsi čikaški klubki JSZ, t. j. št. 1, 16, 20 in

224; spomladanski koncert peskoga zborna "Sava", Moonlight piknik peskoga zborna "Sava", piknik v korist "Proletarca", pri katerem so istotako sodelovali vsi čikaški klubki JSZ, dramski priredba 21. oktobra in koncert peskoga zborna "Sava" 25. novembra.

Priredba 4. marca in piknik 16. septembra sta bile priredbe vseh čikaških klubov, katerih čisti prebitek je bil izročen JSZ v agitacijski sklad in tiskovni sklad Proletarca. Poleg navedenih je imel peskog zborna "Sava" eno domačo zabavo in en državabni piknik; istotako je klub aranžiral družbeni piknik v Forest Preserve z ostalimi čikaškimi klubki, t. j.

224; spomladanski koncert peskoga zborna "Sava", Moonlight piknik peskoga zborna "Sava", revije "Majski Glas", ki so bili raspolani iz upravnitva onim klubom in članom, ki vsed poganjkanja gromotnih sredstev niso mogli sami naročiti.

Maja meseca je bil ustanovljen naraščaj kluba in peskoga zborna "Sava". Člani tega odseka so v tem času nastopili trikrat, in sicer 21. oktobra pod vodstvom sodr. Mary Jugg, 25. novembra na koncertu peskoga zborna "Sava" pod Jacob Muhe, in na božičnici čikaške federacije S. N. P. J. pod vodstvom sodr. Mary Jugg in Louis Benigerja. V petju podučuje naraščaj peskoga zborna "Sava" Jakob Muhe, v dramatični raznih drugih predmetih Mary Jugg in Louis Beniger.

Sodružni in sodružice! Vse delo, izvršeno v letu 1934, je bilo vaše delo. Ne bom navajal posameznih oseb, ker bi moral takorek navesti vse. Vsak je storil to, kar je mogel: Nekateri več drugi manj.

Aktivni so bili vsi, pa bodisi v agitaciji za nove člane, pri prodaji vstopnic, pri delih na priredbah itd. Da ste bili aktivni, so dokaz priredbe in finančno poročilo, ker prirede so prinesle prebitek. Vsled tega izrekam v imenu kluba priznanje vsem, v upanju, da boste enako agilni v letu 1935.

Od časa do časa se pojavlja kritika, da klub št. 1 JSZ ne patronizira dvorane SNPJ. Vsem onim, ki "ne vedo" ali nočejo vedeti povem, da je naš klub ona organizacija v Chicago, ki da dvorani SNPJ v primeru z drugimi slovenskimi organizacijami v skupini vstoti največ najemnine. Klub obdržava vse svoje seje v jednotini dvorani, ako je na razpolago; peskog zborna "Sava" je edini slovenski klub, ki

Obravnava, ki je izrabljana v prid Šund-časopisju

Obravnava proti Bruno R. Hauptmannu, ki je otočen ugrabljenju in umoru Lindberghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

Hauptmannu, ki je otočen u-

grabljenju in umoru Lindber-

ghovega otroka, od vsega početka izrabljana revolversko časopisju.

Obravnava proti Bruno R.

NO. 1429.

Published Weekly at 3639 W. 26th St.

CHICAGO, ILL., January 30, 1935.

VOL. XXX.

The Ghost That Haunts The Ruling Politicians

The system of wage payment for labor power sold by workers became general when the capitalist system of production became the main form of production in society. Before this system appeared there was occasional economic distress following wars or as a result of pestilence, a cyclone, an earthquake or some other natural cause. A one-crop region like tobacco in Virginia in the colonial period also occasionally brought a sharp decline in prices and a temporary crisis.

However, industrial depressions did not become periodical until the capitalist form of production became general. This system has produced a crisis on an average of every thirteen years, and this does not include minor depressions of short duration between the major ones. The history of capitalism shows that it is fatally stricken with this disease, and as long as the system survives it is impossible to avoid these fearful disasters.

President Roosevelt is trying to revive capitalism and avoid depressions. His party in 1920 declared that it had made depressions impossible by enactment of the Federal Reserve Act. Nine years later capitalism was tumbling into the world depression. The New Deal is now added to the Federal Reserve Act. What is to be expected of it?

The employment program is expected to provide jobs for seven million workers by the middle of 1936. President Roosevelt estimates that 3,000,000 workers are unemployable for one reason or another and that if 7,000,000 go back to work on public works "prosperity" will return. Will it?

By pouring public funds into public works this will stimulate

1934 Activities Of Branch No. 1 JSF

EXCERPTS FROM THE SECRETARY'S REPORT PREPARED BY ALICE ARTACH

It is important for branch organizations to review the work of the past year in order to clearly see its progress and to know whether or not they have fulfilled their expectations.

Before giving the financial standing of branch No. 1 let's remember that results of our work can hardly be measured by monetary figures and that our greatest work is spreading Socialist propaganda. Thus the financial data should not be adjudged as the only source of progress.

The financial standing shows a net balance of \$271.54. The receipts for 1934 totaled \$3,160.96 and disbursements \$3,139.03. Singing Society "Sava" has a net balance of \$24.74 for the year. Expenses incurred by "Sava" for 1934 were \$525.42. This includes instructor's fees, song selections, hall rent and other necessities.

Contributions to the sustaining fund were: to Proletarec \$139.91, Socialist Party of Cook County \$17, Agitational Fund of JSF \$30.38 and to the West Side District campaign fund \$17.25, a total of \$204.54.

During the past year seven major affairs were held. A New Year's Eve dance, a joint Commemoration of the Paris Commune on March 4, by the Chicago JSF branches, Sava's Spring Concert, April 29, Sava's Moonlight Picnic, August 18, a joint picnic for Proletarec, Sept. 16, a dramatic presentation, October 21 and Sava's Fall Concert, Nov. 25. The proceeds of the joint affairs of March 4 and September 16 were given to Proletarec and the JSF. In addition to these, several minor socials were held. The attendance at these affairs, in spite of the depression, was satisfactory. After every regular branch meeting, lectures and discussions on major problems and current events were held. These meetings and lectures were well attended.

Our membership decreased from 110 to 105 members. Although our membership is somewhat smaller, the comrades performed a great deal more work during the past year. The branch also has the good support of its many sympathizers.

An English Speaking Section was

capitalist industries as the latter will provide materials for public works, but the average wage to be paid in public works employment will be about \$550 a year. This will be not only feeble purchasing power; it will tend to accustom millions of workers to a fearfully low standard of living. Purchasing power will still be way below the former more normal rate to even temporarily pull capitalism out of the hole.

Then, as the public works program gradually becomes completed, it will be necessary

to discharge the workers. Discharge means decline of demand for goods and the gradual slowing up of the industries providing materials for public works. And the result? Sliding right back to where we are now. Having slipped back, what public works will then be available to take up the slack? Practically none.

Looking at this depression ghost that haunts the ruling politicians, they may well ask with Bill Shakespeare whether it "brings airs from heaven or blasts from hell."

—The New Leader

THE HEART OF SOCIALISM

By Anna A. Maley

Our bread-winning machinery is necessary to the lives of men together. It may be called social-use property. Socialism stands for a new industrial control—for the social ownership and the democratic control of social-use or industrial property.

Some forms of property may be privately owned without injury to the community. Things which are subject to private use should be privately owned.

The productive properties, the industrial properties, upon which all depend, cannot be owned by the individual without injury to the community. Mills, mines, railroads, telegraph and telephone facilities—the great means of production, transportation and communication—are subject to social use and should be socially owned and controlled.

You accept the principle of social control to the extent that you believe in public schools, public roads, the public postoffice, the public fire department and such other things as are maintained for the use of the community rather than for the private profit of the few.

The public schools and other public institutions, it is charged, are full of graft and other abuses. An examination of these abuses will disclose the fact that they are due, not to So-

cialism, but to the lack of it. The people must own not only the schools but also the book supplies, the materials for building the schools, and other things necessary to our system of public education. They must own not only the federal building but also the railroads which carry the mails. They must own not only our public services and our industries but also the government which administers these things.

—From "Our National Kitchen."

OUR NEXT MEETING

The members of our English Section of branch 1 JSF met last week to plan for another year of active Socialist work. The entertainment and lecture committee outlined a social program with a speaker for our meeting Friday, February 8, at Styblo's Hall, 2700 S. Turner Ave. Comrade Donald J. Lotrich reported that 100 copies of a new pamphlet "Why Aren't We All Rich?" was purchased to be sold by his committee. The organizers contemplate on a membership drive and the librarians promised to give our library more publicity. Our May Herald will also be our 30th Anniversary issue of Proletarec and the March 10th affair at the SNPJ Hall are included in our plans for Socialist activities.

Our last meeting held at Styblo's Hall was well attended. Over 50 people were in attendance. We invite all sympathizers to be with us again February 8, at Styblo's Hall and enjoy the fine program that will take place. Our senior comrades and their friends are likewise urged to spend this evening with us.

Organizer, Chicago, Ill.

"DELAVEC" REPEATS OPERETTA

On Sunday, February 3, Singing Society "Delavec" of Newburgh will repeat their operetta, "Na kmetiji v kajzici!" at the Domovina Hall in Barberton, Ohio. The operetta was translated from Bohemian and was first staged in the Slovene Workers Home in Collinwood. It has four acts crammed with solos, duets, quartets etc. The plot in brief is as follows:

Ivan, working on Seljan's farm is in love with his daughter Milka. It was Milka who persuaded Ivan to make the farm his home when she found him wandering in the village nameless, homeless and in ignorance as to his birthright. Ivan was well liked at first for his knowledge and cheerfulness and soon had a place in the household. Everything went along fine until Seljan, a widower married again. His wife Martha, cruel and selfish by nature, determines to run the farm her own way which she does with nagging and scolding until no one can see her for hate.

In the meantime Milka goes to Ivan and tells him that she left home and wants to live with him. By the grave of Ivan's father they swear to live as man and wife with the cottage named as witness to their marriage. Finally, it all ends back on the farm where upon the insistence of Seljan, Ivan takes charge and the wedding is celebrated again.

The admission to this operetta is only 40¢. The program starts at 3 P.M. Those of you that want to go to Cleveland are at Joe's Beer Garden, 3839 E. 93rd St., at 12:30 from where we will travel by bus. The round trip fare is 50¢. I'll be seeing you in Barberton Sunday, February 3.—Joseph Lever, Newburgh, O.

CAPITALISM IS THROUGH

"There can be no economic health in this country until billions of the money now going to the owning class are diverted into the pockets of the consuming workers. Excessive incomes cannot now be wisely spent or invested. For many decades in the United States

there was a shortage of capital, but that day has passed. The pioneer stage is ended. The demand for new railroads, new factories and new mines is slowing down, and never again

will there be a need to devote so large a proportion of the national income to expansion. Moreover, it is no longer profitable for citizens of this country to invest a billion dollars a year in foreign lands, as was done during the decade following the World War. The larger incomes cannot be spent for consumers' goods, they cannot find profitable fields of investment at home, and it is unsafe to invest large sums abroad. So billions of dollars are loafing around in vaults.

If this money had gone to the workers in the form of higher wages and salaries, the present economic

plight of the country would have been avoided.

In the above paragraph, Kirby Page's book, Individualism and Socialism, lays its finger on the incontrovertible evidence that capitalism is through. It is quite true that if the money had gone to the workers there would have been no depression, but that is the sort of thing which just isn't done under capitalism. Workers may win somewhat higher

wages from time to time, but in the very nature of the capitalist system, the employers have to pile up billions of profits or they won't play.

The time when the workers receive their full earnings minus the cost of administration, will be the time when capitalism no longer exists. It can't happen under capitalism.

The inability of the beneficiaries of capitalism to find sufficient opportunities for the investment of their surplus capital, marks the beginning of the end of the system. Without expansion, it cannot function. It may hobble along for some time, but it will never be a lusty, going system again. It will be laid in its grave just as soon as the people acquire an understanding of the real facts and the way out. It is the province of the Socialists to educate the people—and it is your province to help to do it.

Furthermore, it is the duty of the workers consciously to train themselves for governmental and industrial positions—to train themselves to take charge of the whole works when called upon to do so.

—The Milwaukee Leader.

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

THE WORKER

By Berton Braley

I have broken my hands on your granite,
I have broken my strength on your steel,
I have sweated through years for your pleasure;
I have worked like a slave for your wealth.
And what is the wage you have paid me?
You masters and drivers of men
Enough so I come in my hunger
To beg for more labor again!

I have given my manhood to serve you,
I have given my gladness and youth;
You have used me, and spent me, crushed me,
And thrown me aside without ruth;
You have shut off my eyes from the sunlight,
My lungs from the untainted air,
You have housed me in horrible places,
Surrounded by squalor and care.

I have built you the world in its beauty,
I have brought you glory and spoil;
You have blighted my sons and my daughters,
You have scourged me again to my toil,
Yet I suffer it all in my patience,
For somehow I have dimly known,
That some day the worker will conquer,
In a world that was meant for his own!

We have often said that we were opposed to terror, shootings, etc. But, I suppose, when an incident occurs as occurred in Chicago last week where an elderly woman and her full grown son were forced to the wall to starve by the economic depression, we would not be human if we didn't at least sympathize with them. The terrible thing about it is, that two workers, perhaps innocent of any wrongdoing, were the victims. Yet, I would suspect, that their case was not given the attention it should have been given and rather than starve the two unemployed people took themselves out of misery and in addition, took two women case workers with them. These shootings are going to put more fear into the people administering the emergency relief. Some of them have been getting rather haughty at times. Most of the higher relief administrators live comfortably in hotels or well furnished homes and haven't the least idea what the poor unemployed workers must contend with. And even if they did know they wouldn't understand. These shootings will direct the attention of some of them to be more reasonable. It's a wonder they didn't pin a Communist label on these two people. What happened to the American Legion, Hearst's papers, The Paul Revere's, etc.? *

"An appeal to Reason" is the title of a big ad in the Chicago Tribune for the Associated Gas and Electric System in which they lambast government taxes and competition and appeal to the millions of investors to stop the government from wrecking their financial institution. All the old Tories fall for this line of "unreasoning". Naturally they fall for this line which tells the lie about the government part of it. Yet, when we glance back we note that these very people, these old Tories, were the ones who said the government couldn't operate anything profitably. Just as soon as the government does step in a little bit these supposed to be sturdy institutions begin to shake like an earthquake. No, these capitalist institutions cannot withstand the least little bit of decent competition.—We say, make them write down their capital structures and take the water out of their stock and take some of the big fat profits from those who perform no useful work.

They say we are going to commemorate the Austrian revolution on Friday, Feb. 8 with a fitting program for our Social Study Club. Let's drum up a big crowd and put on a good program.

Their Attention Is Called, And How!

"Why don't you give your people a free press?" asked Publisher Paul Block of Dictator Mussolini.

"Why, we have a free press!" replied Il Duce. "Of course when a writer attacks the government in a way we know to be harmful to the people, then we call his attention to it. Yes, we call his attention to it."

And how!

WAR

Rabbi Stephen S. Wise: "The war gave us the shame of war prosperity and the horrors and crimes of post-war depression and all the moral, physical and national breakdown that came as the inevitable aftermath of the war swindle and shame."

Judging from the looks of things, if Capitalism isn't dead, it surely's gone mangy.

THE MAN WHO MONOPOLIZES THE BRIDGE

